

De volgende richtlijnen zijn geschreven om een grotere bewustwording en de ontwikkeling van het natuurlijk paardenhouderijsysteem "Paddock Paradise®" te bevorderen.

Ieder ontwerp van een Paddock Paradise® richt zich op de aanleg van enkelvoudige (smalle)paden binnen een primair systeem van brede paden(tracks). Een dergelijk ontwerp is toepasbaar in ieder willekeurig terrein(weiland, bos, etc.) waarin paardachtigen(paarden, pony's, ezels, zebra's) leven – hierna te noemen, paarden - en zich voortbewegen. In een leefomgeving zoals het Great Basin van de V.S. zullen wilde* paarden sporen of paden trekken welke leiden naar plekken die interessant zijn voor het dier en overlevingswaarde hebben(activiteitscellen zoals waterpoelen en stofplaatsen corresponderen hiermee). Afhankelijk van de beschikbaarheid van water, voedsel en de onderlinge sociale druk kunnen paarden tot wel 30km per etmaal afleggen. Het grootste gedeelte van deze tijd zal het paard etend doorbrengen, zo'n 14 tot 16 uur per dag. In het wild levende paarden leven in een kudde waarin natuurlijke hiërarchie en sociale interactie van essentieel belang zijn voor overleving en optimale gezondheid.

In de breedste zin is het Paddock Paradise® systeem opgezet om naast het natuurlijk sociaal gedrag, natuurlijk fourageer- en migreergedrag te stimuleren. Paarden levend in een Paddock Paradise® moeten dit ten alle tijden blootsvoets kunnen doen.

Een Paddock Paradise® wordt gekenmerkt door de volgende criteria:

1. Een aaneengesloten track welke zich middels bochten en aftakkingen eindeloos door het terrein beweegt, leidend naar verschillende activiteitscellen. Op deze manier wordt er voor de paarden een leefgebied uitgezet dat bij voorkeur wordt ontworpen zonder beperkingen zoals doodlopende paden.

Het doel hier is te anticiperen op het natuurlijk* migreergedrag van het paard.

2. Een natuurlijke waterbron is één van de eerste elementen welke aangelegd wordt binnen het terrein. Drinkwater is dus hiermee altijd op grondhoogte aanwezig. Van nature staan paarden vaak met de voeten in water tijdens het drinken, dit voorkomt uitdroging en bevordert de hoefkwaliteit. De poel dient zo min mogelijk steile hellingen te hebben, dit om het voor de dieren tijdens vorstperioden mogelijk te maken het ijs te breken en de toegankelijkheid te bevorderen. Een modderig stuk rondom het waterpunt wordt daarom gezien als een plus! Paarden rollen graag in de modder om op die manier het hoofd te bieden aan allerlei parasieten.

Een dergelijke waterbron vormt in de natuur veelal het middelpunt van het leefgebied, een plek ook waar veel sociale interactie plaatsvindt.

Het primaire doel is hier om natuurlijk drinkgedrag en dus een natuurlijke drinkhouding te bevorderen.

3. In het terrein liggen één of meerdere zogenaamde 'high points'. Het moderne paard -Equus Caballus- heeft haar evolutionaire aanpassing doorstaan in ruige, bergachtige gebieden, welke niet plat zijn als een prairie. Het aanbrengen van hoogteverschillen en heuvels zal bijdragen aan een meer natuurlijke leefomgeving voor het paard. Toevalligerwijs kan het paard hierdoor predatoren(mensen, honden, wilde dieren, etc.) nog makkelijker zien aankomen en hier dus zijn voordeel mee doen.

Het primaire doel hier is om een meer natuurlijke leefomgeving voor het paard te creëren door middel van het aanbrengen van verhogingen welke fysiek uitdagend zijn en tevens dienen als 'veilige zones' voor dit prooidier.

4. De aanwezige dieren in een Paddock Paradise® leven in sociale groepen, of 'kuddes'. Merries, ruinen en eventuele hengsten worden samengebracht. In geval van een professionele paardenhouderij zal er over een buitengewoon groot leefgebied moeten worden nagedacht wil men hengsten kunnen introduceren. In het geval van een fokkerij zal men wellicht een secundaire track moeten overwegen om fokgedrag te controleren. Het introduceren van hengsten behoeft enige consultatie en discussie. Bijvoorbeeld, om zwangerschappen te voorkomen, kan het verstandig zijn om hengsten te laten steriliseren of merries te voorzien van 'de pil' (dit laatste heeft niet de voorkeur.

Het primaire doel hier is te anticiperen op de sociale behoeften en instincten van paarden.

5. Te zijner tijd zullen er, waar nodig, elementen binnen de tracks worden aangebracht met als doel de fysiek en met name de hoeven van het dier verder in positieve zin te stimuleren. Dit gebeurt altijd op basis van de zwakste schakel binnen een kudde. Het dier met de meest zwakke fysiek en/of hoeven is dus bepalend voor het al dan niet verzwaren van het terrein. Dit betekent dat Paddock Paradise® bij voorkeur wordt opgebouwd in fases. Om te bepalen welk dier de zwakste schakel vormt is buitengewone expertise nodig van professionals in de Natuurlijke Hoefverzorging en/of van Paddock Paradise® consultants (**AANHCP opgeleide hoefverzorgers**)*.

Natuurlijk is iedere Paddock Paradise® onderhevig aan ontwikkeling en fysiek uitdagende verbeteringen. Wanneer zorgvuldig begeleid kan ook een dier in slechte conditie worden geïntroduceerd in een dergelijke paddock. Het idee achter het faseren is om, met name, professionele paardenhouderijen te helpen de overgangperiode van 'traditioneel' naar 'natuurlijk' zo comfortabel door te komen. Tijdelijke omleidingen kunnen in de track aangebracht worden om zo tegemoet te komen aan de zwakkere dieren.

Bij elementen binnen de tracks moet men denken aan verschillende natuurlijke steensoorten, ook nader te bepalen door professionals. Er wordt bij voorkeur zo min mogelijk gebruik gemaakt van bestrating in de vorm van klinkers, tegels of beton. Dit zijn onnatuurlijke elementen die kunnen bijdragen

aan een verminderde ontspanning van de fysiek en het onnatuurlijk afslijten van de hoeven.

Het primaire doel hier is om natuurlijke slijtagepatronen in de hoeven te bewerkstelligen. Deze slijtagepatronen zullen bijdragen een natuurlijke hoofvorm, deze op hun beurt verbeteren het natuurlijk gangencomplex, welke weer bijdraagt aan een fit en gezond lijf.

6. Met betrekking tot voedsel: voedsel wordt onbepaald gedistribueerd in de vorm van een hoogwaardige kwaliteit, structuurrijk (biologisch) hooi. Het hooi wordt in kleine hoeveelheden verspreid over de paden. Het doel van de kleine hoeveelheden is om natuurlijk fourageer gedrag te stimuleren, hiermee onder andere tegemoet tredend aan de gewenste slijtage in de hoeven. Grotere hoeveelheden zullen leiden tot een afname van voortbewegen en dus tot vermindering van natuurlijke slijtage. Het is van belang dat voedsel op grondniveau wordt aangeboden, ook hier om een natuurlijke houding te stimuleren. Men moet terughoudend zijn met het voeren op modderige ondergronden om inwendige zandophoping te voorkomen. Zogenaamde 'slow feeders' belemmeren het natuurlijk eetgedrag en zijn daarom niet toegestaan.

Het hooi moet een diversiteit aan planten bevatten, hiermee wordt zoveel mogelijk voorzien in natuurlijke mineralen en sporenelementen. Tevens leveren zouten en mineralenblokken een verdere bijdrage aan de diversiteit van op te nemen stoffen. Het hooi wordt bij voorkeur onttrokken aan graslanden (eventueel eigen graslanden binnen de tracks) welke wanneer bemest, op biologische wijze zijn bewerkt. Het doel hiervan is de kwaliteit van de vruchtbare laag op gronden te bevorderen en te voorkomen dat het lichaam negatief wordt beïnvloed door de onnatuurlijke aspecten van bijvoorbeeld kunstmatige bemesting. Binnen Paddock Paradise® wordt afgezien van doorlopend gebruik van weilanden als voedselbron omdat deze een verhoogd risico op bevangenheid met zich meebrengen.

De biologie van Equus Caballus is het resultaat van 60 miljoen jaar evolutie welke een slordige 1,5 miljoen jaar geleden culmineerde in gebieden gelijkend aan het 'Great Basin' van Noord-Amerika. Derhalve is het verterings- en stofwisselingsstelsel van paarden niet in staat het rijke, groene gras typerend voor onze moderne landbouw het hoofd te bieden. Sinds de vroege jaren '90 hebben wetenschappers in verschillende studies aangetoond dat de fructanen in dergelijke grassen hoofbevangenheid veroorzaken.

Vooralsnog is door de wetenschap niet nader bepaald wat in het wild levende paarden exact eten, dat het dieet een veelvoud aan grassen, planten en struiken bevat staat vast. Wetenschappelijk onderzoek hiernaar is een streven van Paddock Paradise Nederland® (Europa) en de AANHCP. Met wat op dit moment bekend is kan gesteld worden dat een redelijk natuurlijk dieet zoals hierboven beschreven zowel veilig als gezond is voor het paard.

Het primaire doel is om excessief eetgedrag te voorkomen en gezondheid te stimuleren.

7. Met betrekking tot veiligheid en werkbaarheid: voor professionele instellingen (plus 10 paarden) kan een minimale trackbreedte van 4 tot 5 meter tussen de

onderlinge activiteitscellen wenselijk zijn op de omliggende track. Dit is de track om het terrein waarbinnen de Paddock Paradise® wordt gerealiseerd. Omdat brede tracks het paard enkel zal afremmen in zijn beweging, is 5 meter tevens de maximum breedte op een lang stuk. Verdere tracks moeten zoveel mogelijk versmald worden om zo 'single-file' gedrag te bevorderen. Uiteraard wel rekening houdend met de veiligheid van de dieren.

Veel paarden gaan door een transitieperiode wanneer zij voor het éérs in een Paddock Paradise® staan. Wanneer het bijkomende extraordinaire gedrag in de paarden meer genormaliseerd is(ordinair), dan is het mogelijk om tevens de buitenste track verder te versmallen.

Voor de hekwerken wordt gebruik gemaakt van elektriciteit, hout, hekken of andere natuurlijke oplossingen. Wees u er van bewust dat alle elektrische hekwerken metalen bevatten en dat slecht geconstrueerde hekken dagelijks schade berokkenen aan paarden.

Prikkeldraad is niet toegestaan binnen een Paddock Paradise® en uiteraard geldt dit ook voor alle andere potentieel gevaarlijke omheiningen. Ook hier om de veiligheid te waarborgen. Bochten in de track dienen om dezelfde reden zoveel mogelijk afgerond te worden om de veiligheid van paarden te waarborgen in draf of galop.

Rekening houdend met de natuur en de technieken van de 21^e eeuw, dient er zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van duurzame en milieuvriendelijke materialen.

Het primaire doel is hier om veiligheid te waarborgen en om bij te dragen aan het ontwerpen van praktisch en werkend Paddock Paradise®.

8. Het ontwikkelen van verschillende delen in het terrein met kruidenbeplanting geniet de voorkeur. Er zijn waarnemingen geweest van in het wild levende paarden welke planten met de lippen ontlede met het doel een bepaald extract van de plant tot zich te nemen. Innovatief weidemanagement (wederom binnen de track) is uiteraard de meest eenvoudige manier om te voorzien in deze 'apotheekweides'.

Het primaire doel hier is om de voedseldiversiteit te vergroten en het dier de mogelijkheid te geven te kiezen voor planten welke het wellicht nodig kan hebben ter bevordering van de gezondheid.

9. Paddock Paradise® dient zo ingericht te zijn dat paarden zo min mogelijk op vochtige ondergronden leven. Wanneer op een correct dieet is het niet onmogelijk voor het paard om zichzelf te onderhouden op nat terrein, maar het wordt als een onnatuurlijke factor gezien voor het biologisch systeem van het paard en dient dus zoveel mogelijk uitgesloten te worden.

Het primaire doel hier is om natte ondergronden zoveel mogelijk uit te sluiten.

10. Met name in regenachtige open en vlakke gebieden onnatuurlijk voor het paard, bijvoorbeeld Nederland, dient er rekening te worden gehouden met

enige beschutting. Het liefst middels het gebruik van bomen en struiken, maar deze kunnen ook gemaakt worden van steen of hout. Ook kunnen deze gebruikt worden om baarplaatsen te creëren waar merries zich kunnen terugtrekken. Er zijn waarnemingen bekend van in het wild levende paarden die dergelijke plaatsen opzoeken om te bevallen van nageslacht. Het gebruik van paardendekens wordt afgeraden omdat deze het zelf regulerend thermisch vermogen belemmeren. Ze kunnen onnodige verhoging van temperaturen en buitensporig zweten bij koude temperaturen veroorzaken. Ook kan een deken, net als een halster, verstrikt raken in takken of andere gevaarlijke situaties opleveren wanneer de benen van het paard verstrengeld raken in de bevestigingsriemen.

Aandachtspunt: De vacht van Equus Asinas (de ezel) is slecht uitgerust voor een nat klimaat!

Het primaire doel hier is om te voorkomen dat het paard onnodig wordt blootgesteld aan weersomstandigheden onnatuurlijk voor zijn soort.

11. Er wordt in de aanleg rekening gehouden met de aanleg van zogenaamde stofplaatsen. Dit zijn, doorgaans droge, plaatsen waar dieren kunnen rollen, spelen en slapen. Van in het wild levende paarden is bekend dat stofplaatsen van generatie op generatie bezocht worden door meerdere van elkaar onafhankelijke kuddes. Een dergelijke stofplaats maakt dat parasieten het paard minder goed kunnen deren en dat jeuk en irritatie van bijtende insecten bij de dieren wordt verzacht.

Het primaire doel is hier de mogelijkheid te geven tot het versterken van onderlinge sociale verstandhoudingen.

Het gemeenschappelijk doel van bovenstaand concept is om natuurlijk gedrag te stimuleren en daarmee zoveel mogelijk onnatuurlijke 'stress' uit te sluiten bij het gedomesticeerde paard.

Fysieke en mentale stress zijn meer regel dan uitzondering bij het gedomesticeerde paard van de 21^e eeuw. Wanneer volgens de veiligheid van deze richtlijnen uitgevoerd, zal Paddock Paradise® de gezondheid van het dier ten goede komen en bestaande kwalen en kwetsuren reduceren en mogelijk doen verdwijnen. Paddock Paradise® kan ook als rehabilitatie middel worden ingezet voor paarden met uiteenlopende fysieke en mentale klachten. Tevens zullen dieren als gevolg van het continue in beweging zijn minder kans lopen op blessures ten gevolge van (onredelijke) belasting door ruiters en andere 'bestuurders' van het paard.

Voorts is de gedachte dat ook andere hoefdieren(kuddedieren) zoals koeien, schapen en geiten baat zouden kunnen hebben bij de aanleg van dergelijke systemen. Paddock Paradise® is dus mogelijk ook toepasbaar in de agrarische sector en dierenparken. Wanneer bij de aanleg rekening wordt gehouden met zoveel mogelijk natuurlijke elementen, dan is de ervaring dat dit bijdraagt aan ander leven binnen de paddock in de vorm van insecten, vogels en ander kleine diersoorten.

Iedere wetenschappelijke uitwerking van dit concept wordt bemoedigd. Er liggen in deze mogelijkheden voor verschillende organisaties binnen het dierenwelzijn of andere organisaties welke zich ten doel stellen landschappelijke en sociale verbeteringen aan te brengen binnen de maatschappij.

Er valt meer te zeggen over de aanleg en het ontwerp van een Paddock Paradise®. Consulteer uw AANHCP gecertificeerde consultant voor verdere informatie.

Deze richtlijnen zijn gebaseerd op het onderzoek van Jaime Jackson(V.S.). Jaime Jackson is mede oprichter en voorzitter van de Association for the Advancement of Natural Horse Care Practices(AANHCP), grondlegger van Natuurlijke Hoefverzorging en auteur van verschillende boeken over natuurlijke hoefverzorging en paardenhouderij, zoals daar zijn: 'The Natural Horse: Lessons from the Wild' en 'Paddock Paradise: A Guide To Natural Horse Boarding'.

Paddock Paradise® is een concept in ontwikkeling en kan derhalve aan wijzigingen onderhevig zijn.

Dit is een uitwerking van Björn Rhebergen AANHCP instructeur en eigenaar van Paddock Paradise Nederland® (www.paddockparadise.eu) ©2011. De schrijver kan niet aansprakelijk worden gehouden voor misinterpretatie van dit document.

*wanneer wordt gesproken van 'wild' of 'natuurlijk', refereert dit aan leefgebieden zoals het Great Basin V.S.

.*AANHCP (Association for the Advancement of Natural Horse Care Practices)